

MOSĖDŽIO MIESTELIO BENDRASIS PLANAS

SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMAS

BENDROJO PLANAVIMO ORGANIZATORIUS	Skuodo rajono savivaldybės administracijos direktorius
BENDROJO PLANO RENGĖJAS	UAB „Archimetras“
DALIES RENGĖJAS	UAB „EIP Kaunas“

Skuodas, 2013

ATASKAITOS TURINYS

IVADAS.....	3
1. STATUS QUO SITUACIJOS VERTINIMAS.....	4
2. BENDROJO PLANO SAŠAJA SU KITAIŠ PLANAIŠ IR PROGRAMOMIŠ	7
3. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMAS.....	9
3.1 . POVEIKIŠ TERITORIJOS VYSTYMO DARNAI IR/AR PLANUOJAMAI VEIKLOS SRIČIAI.....	9
3.2 . POVEIKIŠ EKONOMINEI APLINKAI	10
3.3 . POVEIKIŠ SOCIALINEI APLINKAI.....	11
3.4 . POVEIKIŠ GAMTINEI APLINKAI IR KRAŠTOVAIZDŲIUI	13
3.5 . POVEIKIŠ KRAŠTO APSAUGAI IR KITOMS SRITIMS SUSIJUSIOMS SU NACIONALINIU SAUGUMU	14
4. PRIEMONĖŠ BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ NEIGIAMAM POVEIKIUI SUMAŲINTI AR PAŠALINTI	15
5. STEBĖŠENOS PRIEMONĖŠ.....	16
6. SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMO LENETELĖ	17

Lentelių sąrašas

Lentelė 1. Bendrojo plano sprendinių poveikio teritorijos vystymosi darnai ir/ar planuojamai veiklos sričiai vertinimas	9
Lentelė 2. Bendrojo plano sprendinių poveikio teritorijos ekonominei aplinkai vertinimas	10
Lentelė 3. Bendrojo plano sprendinių poveikio teritorijos socialinei aplinkai vertinimas	11
Lentelė 4. Bendrojo plano sprendinių poveikio teritorijos gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui vertinimas	13
Lentelė 5. Bendrojo plano sprendinių poveikio krašto apsaugai ir kitoms sritims, susijusioms su nacionaliniu saugumu, vertinimas	14

ĮVADAS

Mosėdžio miestelio bendrasis planas yra pagrindinis šio miestelio teritorijos planavimo dokumentas, nustatantis teritorijos vystymo prioritetus jo administracinėse ribose. Tai kompleksinio planavimo dokumentas, kuriame ilgalaikė miestelio teritorijos plėtros koncepcija numatyta 20 metų, o detalizuoti sprendiniai - 10 metų laikotarpiui. Patvirtintas bendrasis planas sukurs pagrindą darniai miestelio teritorijos plėtrai, nustatys sąlygas specialiesiems ir detaliesiems planams rengti, padės planuoti būsimas investicijas miestelyje, gerinti miestelio inžinerinę infrastruktūrą bei gyvenamąją aplinką.

Siekiant aukščiau įvardinto bendrojo plano poveikio yra numatyti šie konkretizuoti bendrojo plano tikslai ir uždaviniai:

- Suformuoti miestelio teritorijos vystymo koncepciją, nustatyti teritorijos tvarkymo, naudojimo ir apsaugos prioritetus bei atlikti miestelio teritorijos funkcinį zonavimą;
- Tobulinti susiklosčiusią miestelio urbanistinę struktūrą bei tūrinę erdvinę kompoziciją;
- Numatyti teritorijų gyvenimo ir aplinkos kokybę gerinančias priemones, formuoti bendro naudojimo želdynų sistemą;
- Plėtoti inžinerinę, susisiekimo ir kitą visuomenės poreikiams tenkinti reikalingą infrastruktūrą;
- Nustatyti miestelio teritorijas, kuriomis privaloma rengti ar keisti detaliuosius planus, nustatyti šių teritorijų naudojimo, tvarkymo, apsaugos prioritetus ir veiklos juose apribojimus;
- Numatyti priemones, užtikrinančias racionalų gamtos išteklių naudojimą, kraštovaizdžio tvarkymą, ekologinę pusiausvyrą, gamtinio karkaso formavimą, gamtos ir kultūros paveldo objektų išsaugojimą;
- Rezervuoti teritorijas komunikacinių koridorių ir kitų visuomenės poreikiams reikalingų objektų statybai;
- Numatyti aukštybinių pastatų išdėstymo teritorijas ir aukščio reglamentus;
- Nustatyti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą ir/ar pobūdį;
- Įteisinti miestelio teritorijos tvarkymo reglamentus;
- Nustatyti perspektyvines miestelio teritorijos administracines ribas.

Mosėdžio miestelio bendruoju planu planuojama (nagrinėjama) teritorija sudaro apie 373 ha, t.y. apima 343 ha teritoriją miestelio administracinėse ribose ir apie 30 ha teritoriją už administracinių miestelio ribų. Bendrajame plane yra pateiktas pasiūlymas pakoreguoti administracines miestelio ribas bendrą miestelio teritoriją sumažinant iki 320 ha. Mosėdžio miestelio bendrasis planas rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Lietuvos Respublikos teritorijos bendruoju planu, Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2009 m. lapkričio 26 d. sprendimu Nr. T9-217 patvirtintu Skuodo rajono savivaldybės teritorijos bendruoju planu, Salantų regioninio parko

tvarkymo planu, Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2011 m. rugpjūčio 25 d. sprendimu Nr. T9-162 „Dėl Skuodo rajono Mosėdžio miestelio bendrojo plano rengimo“ bei Mosėdžio miestelio bendrojo plano tikslais ir uždaviniais. Bendrojo plano organizatorius – Skuodo rajono savivaldybės administracijos direktorius. Bendrojo plano rengėjas – UAB „Archimetras“, veikiantis jungtinės veiklos sutarties pagrindu su UAB „EIP Kaunas“. Sprendinių poveikio vertinimo ataskaitos rengėjas UAB „EIP Kaunas“.

Bendrojo plano rengimo procesą sudaro 3 stadijos: esamos būklės analizės stadija, koncepcijos rengimo stadija, kurios metu atliekamas strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (SPAV), bei sprendinių konkretizavimo stadija. Bendrojo plano sprendinių poveikio vertinimas (SPV) - tai teritorijų planavimo proceso etapas, atliekamas sprendinių konkretizavimo stadijoje, kurio metu surenkama ir analizuojama informacija, jos pagrindu įvertinamas nustatytais aspektais rengiamo bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo galimas teigiamas ir (ar) neigiamas ilgalaikis ir (ar) trumpalaikis poveikis.

Ši bendrojo plano sprendinių poveikio vertinimo ataskaita rengiama vadovaujantis Teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašo (Žin., 2004, Nr. 113-4228) aktualia redakcija bei remiantis bendrojo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) ataskaitos medžiaga.

1. STATUS QUO SITUACIJOS VERTINIMAS

Mosėdžio miestelio bendrojo plano esamos būklės analizė buvo atlikta 2013 metais. Jos metu buvo įvardintos pagrindinės miestelio ekonominės, socialinės ir gamtinės aplinkos charakteristikos bei tendencijos. Remiantis šia analize buvo atliktas Mosėdžio miestelio bendrojo plano strateginis pasekmių aplinkai vertinimas, kurio medžiaga remiamasi rengiant šią sprendinių poveikio vertinimo ataskaitą.

Atliekant Mosėdžio miestelio bendrojo plano sprendinių poveikio vertinimą buvo išanalizuota Status Quo situacija, t.y. kas atsitiktų, jei nebūtų įgyvendinami numatyti bendrojo plano sprendiniai ir esamos situacijos galimas poveikis.

Neįgyvendinus Mosėdžio miestelio teritorijos bendrojo plano, *Status Quo* situacijos atveju nebūtų pasiekti nustatytieji bendrojo plano tikslai bei neįgyvendinti bendrojo plano uždaviniai arba jie būtų tik iš dalies realizuoti.

- **Miestelio urbanistinės struktūros sritis.** *Status Quo* situacijos atveju nebūtų parengta aiški Mosėdžio teritorijos vystymo koncepcija, nustatyti aiškesni funkciniai teritorijų prioritetai, galimas funkcinis teritorijų panaudojimas, leistinas užstatymo intensyvumas ir aukštingumas. Neįgyvendinus sprendinių tam tikrus reglamentus turėtų tik miestelio dalis patenkanti į Salantų regioninio parko teritoriją. Minėti regioninio parko teritorijos tvarkymo reglamentai labiau yra susiję su teritorijos apsaugos reikalavimais nei, t.y. juose numatytos kryptys, užtikrinančios šios saugomos teritorijos vertingąsias savybes, tačiau nedetalizuojančios kokia konkreti plėtra leidžiama tam tikrose teritorijose, atsižvelgiant į natūraliai susiformavusį urbanistinį audinį bei jo bruožus. Taip pat iš šių reglamentų nėra aišku koks užstatymo intensyvumas ir aukštingumas yra priimtinas atskirose teritorijose.

Atsižvelgiant į kultūros paveldo teritorijose vykdomos plėtros teisinį reglamentavimą, tiek bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo atveju, tiek jų neįgyvendinus plėtra būtų visiškai reglamentuota Mosėdyje esančių kultūros paveldo objektų teritorijose.

Likusios Mosėdžio miestelio teritorijos vystymasis gali vykti netolygiai bei chaotiškai, o teritorijų plėtros kryptys neatitiktų natūraliai susiformavusių. Nenustačius miestelio funkcinio zonavimo ir prioritetinės plėtros teritorijų, nebūtų galimybės tinkamai vystyti miestelio inžinerinės infrastruktūros sistemas, planuoti jų investicijas, būtų sunku gerinti gyvenamosios aplinkos kokybę. Nenustačius Mosėdžio teritorijos tvarkymo reglamentų būtų sunku spręsti urbanistinius konfliktus, suderinti atskirų grupių interesus dėl kai kurių miestelio teritorijų panaudojimo.

Pagal rengiamą Klaipėdos apskrities bendrąjį (generalinį) planą bei regioninio parko tvarkymo planą pietinėje miestelio dalyje numatyta šiek tiek didesnė nei esamos miestelio ribos, urbanistinė plėtra, Tikėtina, kad ši plėtra dėl nepakankamo reglamentavimo gali vykti chaotiškai. Nepakeitus miestelio administracinių ribų, Klaipėdos apskrities bendrajame plane numatyta Mosėdžio pietinės dalies urbanistinė plėtra nebus įgyvendinta

Neįgyvendinus bendrojo plano sprendinių susijusių miestelio ribų pagal esamus sklypus tikslinimu, miestelio riba ir toliau dalins kai kuriuos žemės sklypus į dvi dalis ir sunkis disponavimo jais sąlygas.

- **Ekonominės aplinkos sritis.** Vertinant pastarojo dešimtmečio pokyčius, matyti, kad Mosėdžio ekonominė aplinka mažai pagerėjo, bendras įmonių ir darbo vietų skaičius neišaugo. Tad teigiami ekonominiai miestelio pokyčiai *Status Quo* situacijos atveju yra sunkiai prognozuojami. Skirtingai nei bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo atveju, *Status Quo* situacijos atveju nebus sudarytos prielaidos miestelio ekonominei plėtrai (su turizmu susijusių verslų su kurortinės teritorijos statusu susijusių verslų), o šis procesas bus nulemtas savaiminių socialinių – ekonominių procesų. Esamos situacijos atveju nebus numatytos aiškios galimybės plėtoti verslui, o kartu nebus sudarytos prielaidos investuotojų pritraukimui bei naujų darbo vietų kūrimui. Tokiu atveju verslo sektorius Mosėdyje ir toliau bus labiau orientuotas į vietos gyventojų aptarnavimą, o ekonominės verslo sektoriaus plėtros galimybės išliks labai ribotos (iš dalies tai lemia ir Salantų regioninio parko teritorijos tvarkymo plano nuostatos). Maža ekonominė plėtra ir toliau neigiamai veiks miestelio socialinius ir demografinius procesus. Apibendrinant galima teigti, kad *Status Quo* situacijos atveju didžiausias neigiamas poveikis miestelio ekonomikai pasireikš dėl aiškiai neišskirtų teritorijų, skirtų verslo plėtrai, o taip pat netiesiogiai per socialinę aplinką, inžinerinės infrastruktūros galimai lėtesnę plėtrą.
- **Socialinės aplinkos sritis.** Demografinių ir socialinių rodiklių teigiami pokyčiai Mosėdyje tikėtini tik gerėjant ekonominei miestelio aplinkai, augant darbo vietų pasiūlai bei gerėjant gyvenamosios aplinkos kokybei. Tai galima pasiekti, miestelį plėtojant kaip kurortinę teritoriją, kas būtų numatyta bendrojo plano sprendinių atveju (užtikrintos galimybės miestelį plėtoti kaip kurortą ateityje).

Status Quo situacijos atveju nebus reglamentuota ir įteisinta miestelio galima plėtra, nebus aiškiai numatytos gyvenamųjų namų statyboms skirtos teritorijos, aiškiai įvardintos

galimos verslo plėtros teritorijos, sunkiau bus vykdoma inžinerinių tinklų plėtra. Tai neprisidės prie gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimo, o taip pat ekonominės miestelio plėtros. Tad *Status Quo* situacijos atveju, t. y. nesudarius prielaidų ekonominei miestelio plėtrai, o taip pat tinkamai nepagerinus gyvenamosios aplinkos kokybės, miestelyje išliks neigiamos demografinės ir socialinės tendencijos. Nagrinėjamu atveju nebus sudarytos prielaidos gyventojų skaičiaus augimui, mokinių skaičiaus augimui, nedarbo mažėjimui, socialinės paramos ir socialinių paslaugų poreikio mažėjimui.

- **Gamtinio karkaso, gamtinės aplinkos ir aplinkos kokybės sritis.** Mosėdžio miestelio teritorijoje yra vertingi gamtiniai kompleksai. Didelė Mosėdžio miestelio dalis patenka į gamtinio karkaso teritorijas. Tai upių ir upelių slėniai, kurie pagal formuoja regioninės svarbos migracijos koridorius. Miestelį kertanti Bartuvos upės slėnis su jame susiformavusiais Mosėdžio tvenkiniais priskiriamas rajoninės reikšmės migracijos koridoriui. Didžioji dalis miestelio teritorijos patenka į Salantų regioninį parką, kuriame yra tvarkymo planas, nustatantis gamtinių ir urbanizuotų teritorijų naudojimo kryptių reglamentus. Atsižvelgiant į tokią situaciją *Status Quo* atveju teigiami ar neigiami gamtinio karkaso pokyčiai mažai tikėtini, tačiau dėl neaiškių funkcinių prioritetų yra maža tikimybė kad gali būti nevisiškai užtikrinta miestelio želdynų ir gamtinio karkaso apsauga.

Mosėdyje nėra stipriai išvystyta pramonė, pietrytinėje miestelio dalyje veikia dvi stambesnės gamybos įmonės (UAB „Mittet“ ir UAB „Termotextile“), tačiau jų įtaka aplinkai nėra itin reikšminga, kontroliuojama aplinkos apsaugą užtikrinančių institucijų. Oro taršos atžvilgiu didesnę problemą miestelyje kelia namų ūkiai, kurie yra didžiausi taršos šaltiniai Mosėdyje, ypač šaltuoju metų laiku. Tad *Status Quo* situacijos atveju ženklus teigiamas ar neigiamas poveikis mažinant oro taršą nenumatomas.

Geologijos tarnybos duomenimis Mosėdyje yra 4 geologinės taršos objektai, iš jų 1 susijęs su praeities tarša, kurio pavojingumas aplinkai yra labai didelis. Potencialiais dirvožemio ir gruntinių vandenų taršos šaltiniais gali tapti individualios gyvenamųjų namų buitinių nuotekų sistemos. Nuotekų tinklų plėtros projektų vykdymas (nors galimai ir lėčiau) Mosėdyje vykdomas jau šiuo metu nepriklausomai nuo bendrajame plane numatytų sprendinių. Atskirų, praeityje užterštų teritorijų išvalymo projektų inicijavimas taip pat nėra sprendžiamas konkrečiais bendrojo plano sprendiniais. Todėl *Status Quo* situacijos atveju ženklus teigiamas poveikis mažinant dirvožemio ir gruntinių vandenų taršą nenumatomas.

- **Būsto ir gyvenamųjų teritorijų plėtros sritis.** *Status Quo* situacijos atveju tikėtinas vidutinis neigiamas poveikis būsto ir gyvenamųjų teritorijų plėtros srityje. Planuojamoje teritorijoje nenumačius žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų, nenumačius gyvenamųjų teritorijų galimos plėtros pietinėje miestelio dalyje, Mosėdyje gali atsirasti būstų plėtros problemų, susijusių su žemės, skirtos gyvenamųjų namų statybai, trūkumu, ilgesniais sklypų formavimo procesais ir pan.
- **Kultūros paveldo apsaugos sritis.** Dalį Mosėdžio miestelio teritorijos apima kultūros paveldo teritorijos, kuriose veikla reglamentuojama jau šiuo metu nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais ir dokumentais. Šie dokumentai visais

atvejais užtikrina, kad kultūros paveldo pokyčiai atitiktų paveldo apsaugai keliamus reikalavimus. Todėl *Status Quo* situacijos atveju, lyginant su sprendinių įgyvendinimo atveju, poveikio kultūros paveldo apsaugos srityje nebus.

- **Visuomenės sveikatingumo sritis.** Visuomenės sveikatingumo sritis yra susijusi su sanitarinėmis apsaugos zonomis, aplinkos užterštumu, sveikatos priežiūros paslaugomis, o taip pat iš dalies su sporto infrastruktūra. Sanitarinės apsaugos zonos, nepriklausomai nuo bendrojo plano sprendinių, planuojamos nustatyti Mosėdyje esančiai vandenvietei. Sveikatos priežiūros paslaugas šiuo metu teikia Mosėdžio PSPC, o kita sveikatos priežiūros paslaugų infrastruktūros plėtra, atsižvelgiant į miestelio gyventojų skaičių, nenumatoma nei sprendinių įgyvendinimo atveju, nei *Status Quo* atveju. Sporto infrastruktūros plėtra taip pat nedetalizuojama bendrojo plano sprendiniuose, o sporto infrastruktūros plėtra miestelyje gali vykti nepriklausomai nuo to ar bendrojo plano sprendiniai bus įgyvendinti, ar nebus įgyvendinti. Tad, *Status Quo* situacijos atveju šioje srityje teigiamas ar neigiamas poveikis nenumatomas.
- **Transporto infrastruktūra.** Bendrojo plano sprendiniais numatoma dviračių takų Mosėdžio miestelyje plėtra bei naujų gatvių plėtra planuojamoje urbanizuoti teritorijoje pietinėje miestelio dalyje. Tokia plėtra galėtų būti vykdoma ir *Status Quo* situacijos atveju, todėl, lyginant su sprendinių įgyvendinimo atveju, poveikio *Status Quo* situacijos atveju transporto srityje nebus, arba jis bus nežymus neigiamas.
- **Inžinerinės infrastruktūros sritis.** Kaip ir daugelyje šalies kaimiškųjų vietovių, viena pagrindinių Mosėdžio miestelio infrastruktūros problemų – neišplėtoti vandentiekio ir buitinių nuotekų tinklai (ypač nuotekų tinklai). Dalis Mosėdžio gyventojų neprisijungę prie kanalizacijos sistemos, naudoja nuotekų surinkimo rezervuarus, vietinius valymo įrenginius ir tai kelia paviršinio vandens ir grunto taršos problemas. Tad būtina nuotekų tinklų plėtra. Esami vandentiekio tinklai yra susidėvėję, todėl būtina jų rekonstrukcija ir plėtra.

Status Quo atveju nerezervavus teritorijų komunikacijos koridoriams, nebūtų užtikrinama sklandi viešosios inžinerinės infrastruktūros plėtra, gali kilti konfliktai tarp žemės savininkų ir valdžios institucijų plečiant inžinerinius tinklus. Taip pat nenumačius aiškių naujų gyvenamųjų teritorijų plėtros nėra galimybių optimaliai suplanuoti miestelio vandentiekio ir nuotekų sistemų išplėtojamą pietinėje miestelio dalyje. Tad jau šiuo metu planuojama ir vykdoma inžinerinių tinklų plėtra gali sulėtėti, o įrengta – netenkinti ateities poreikių.

2. BENDROJO PLANO SĄSAJA SU KITAIŠ PLANAIŠ IR PROGRAMOMIS

Mosėdis yra miestelis šiaurės vakarinėje šalies dalyje esančioje Skuodo rajono savivaldybės teritorijoje, išsidėstęs sąlyginai netoli Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos sienos, šalia krašto kelio Nr.169 jungiančio Skuodą ir Plungę, Salantų regioninio parko šiaurinėje dalyje. Miestelis yra Mosėdžio seniūnijos administracinis centras.

Mosėdžio gyvenvietės generalinio plano 1987 m. sprendiniuose teritorija buvo planuojama 1900 gyventojų, o pagal esamosios būklės analizės duomenis dabartinis gyventojų skaičius yra apie 1200 ir mažėjo visą nepriklausomybės laikotarpį. Tuo metu suplanuotos teritorijos atžvilgiu dabartinis Mosėdžio miestelis užima mažesnę teritoriją nei buvo numatoma generalinio plano sprendiniais.

2002 m. Lietuvos Respublikos bendrojo plano sprendiniais Mosėdis patenka į antro lygmens urbanistinės integracijos ašį tarp dviejų savivaldybių lygmens centrų - Skuodo ir Salantų. Lietuvos Respublikos bendrojo plano nustatytoje struktūroje miestelis patenka į Šiaurės vakarų Lietuvos regioną, kuris yra priskiriamas palaikomojo tipo arealams, patenka į didelio potencialo rekreacinį arealą, kuriame dominuoja pažintinė rekreacija.

2013 m. Klaipėdos apskrities bendrajame plane, Mosėdžio miestelį numatoma plėtoti siekiant kurortinės teritorijos statuso, tuo tikslu kuriant specialią kurortinio (sanatorinio) gydymo, turizmo ir poilsio infrastruktūrą, tvarkant rekreacinę aplinką.

2008 m. Skuodo rajono bendrajame plane, Mosėdis yra priskirtas siūlomam plėtoti ketvirto lygio kaimo plėtros centrui bei sudaro svarbią rajono gyvenviečių sistemos dalį. Jo gerą funkcionavimą užtikrina geros susisiekimo galimybės. Skuodo rajono bendrojo plano sprendiniuose taip pat numatoma plėtoti Mosėdžio pramonės zoną, derinant su Salantų regioninio parko direkcija. Remiantis Skuodo rajono savivaldybės teritorijos bendroju planu siekiant subalansuoti rajono plėtrą numatomi 3 pcentriai: Mosėdis, Ylakiai, Barstyčiai. Mosėdis kartu su kitais plėtojama miesteliais turėtų decentralizuoti ekonominę ir urbanistinę rajono plėtrą, išsaugant gamtines ir paveldo vertybes.

Beveik visas Mosėdžio miestelis patenka į 1992 m. įsteigto Salantų regioninio parko šiaurinę dalį. Urbanizuota miestelio teritorija pilnai patenka į Salantų regioninį parką, tik šiaurinė miestelio dalis, kurioje nėra užstatymo, nepatenka į šią saugomą teritoriją. Pagal LR Saugomų teritorijų įstatymą, valstybiniuose regioniniuose parkuose išskiriamos šios funkcinio prioriteto zonos: konservacinio (rezervatai ir draustiniai), ekologinės apsaugos, rekreacinio bei ūkinio prioriteto ir kitos paskirties zonos. Valstybinių parkų tvarkymo planuose (planavimo schemose) išskiriamos kraštovaizdžio tvarkymo zonos, kuriose reguliuojamas teritorijos naudojimas ir apsauga. Salantų regioniniam planui tvarkymo planas buvo parengtas 2010 m. Šio parko planu taip pat yra nustatomi reglamentai ir Mosėdžio miesteliui.

Mosėdžio miestelio bendrasis planas siejasi su Nacionalinė darnaus vystymosi strategija, Skuodo rajono plėtros strateginis planu, o taip pat netiesiogiai ir su kitomis šalyje galiojančiomis strategijomis bei programomis, tokiomis kaip:

- Ilgalaikė (iki 2025 metų) Lietuvos transporto sistemos plėtros strategija;
- Lietuvos būsto strategija;
- Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos kryptių aprašas;
- Lietuvos ūkio (ekonomikos) plėtros iki 2015 metų ilgalaikė strategija;
- Nacionalinė gyventojų senėjimo pasekmių įveikimo strategija;
- Nacionalinės integralios paveldosaugos strategijos metmenys;

- Valstybės ilgalaikės raidos strategija;
- Valstybinė aplinkos apsaugos strategija.

3. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMAS

Bendrojo plano sprendinių poveikio vertinimas atliekamas šiais aspektais:

- Poveikis teritorijos vystymo darnai ir/ar planuojamai veiklos sričiai;
- Poveikis ekonominei aplinkai;
- Poveikis socialinei aplinkai;
- Poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui;
- Poveikis krašto apsaugai ir kitoms sritims susijusioms su nacionaliniu saugumu.

Sprendinių poveikio vertinimui naudojama kokybinio vertinimo lentelė. Joje priklausomai nuo poveikio krypties ir stiprumo poveikio intensyvumas vertinamas kokybiniais balais:

- teigiamas ženklus (+3);
- teigiamas vidutinis (+2);
- teigiamas nežymus (+1);
- neišreikštas arba nėra poveikio (0);
- neigiamas nežymus (-1);
- neigiamas vidutinis (-2);
- neigiamas – ženklus (-3).

3.1. Poveikis teritorijos vystymo darnai ir/ar planuojamai veiklos sričiai

Lentelė 1. Bendrojo plano sprendinių poveikio teritorijos vystymosi darnai ir/ar planuojamai veiklos sričiai vertinimas

Galimas teigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis +3 - ženklus +2 - vidutinis +1 – nežymus 0 – neišreikštas arba nėra poveikio	Galimas neigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis -1 - nežymus -2 - vidutinis -3 – ženklus 0 – neišreikštas arba nėra poveikio	Bendras Vertinimas
Urbanistinė struktūra		
- Bus išlaikoma natūraliai (istoriškai) susiformavusi miestelio urbanistinė struktūra; - Bus perimti ir iš dalies detalizuoti Salantų regioninio parko planavimo dokumentų nuostatai, įteisintos galimos miestelio urbanistinės plėtros kryptys, numatytas aiškus	(0)	(+3) (ilgalaikis)

Galimas teigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis +3 - ženklus +2 - vidutinis +1 – nežymus 0 – neišreikštas arba nėra poveikio	Galimas neigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis -1 - nežymus -2 - vidutinis -3 – ženklus 0 – neišreikštas arba nėra poveikio	Bendras Vertinimas
funkcinis zonavimas (nurodant užstatymo intensyvumą ir aukštingumą); - Bus sudarytos prielaidos patikslinti miestelio administracines ribas pagal esamų žemės sklypų ribas; - Bus sudarytos sąlygos įgyvendinti Klaipėdos apskrities bendrajame plane numatytą Mosėdžio urbanistinę plėtrą. (+3) (ilgalaikis)		
Teritorijos vystymosi darna		
- Bus užtikrinta natūrali miestelio teritorijų plėtra atitinkanti poreikius bei socialinių rodiklių tendencijas; - Bus sudarytos prielaidos panaudoti neurbanizuotas teritorijas miestelio gyventojų poreikiams, neprieštaraujant Salantų regioninio parko planavimo dokumentų nuostatomis bei kultūros paveldo teritorijų apsaugos nuostatomis; - Bus išlaikoma ir užtikrinama susiformavusi miestelio kraštovaizdžio vizualinė kokybė; - Nekeičiant planinės struktūros, kai kuriose miestelio vietose bus iš dalies tankinamas teritorijų užstatymas. (+3) (ilgalaikis)	(0)	(0) (+3) (ilgalaikis)
Veiklos sritys		
- Statyba; (+2) - Inžineriniai tinklai ir komunikacijos; (+2) - Aplinkos apsauga (dėl nuotekų tinklų plėtros, saugomų teritorijų apsaugos reglamentų laikymasis); (+2) - Ekonomika (verslo plėtra ir investicijų pritraukimas); (+2); - Socialinė apsauga; (0). (+2) (ilgalaikis)	- Statyba ; (0) - Inžineriniai tinklai ir komunikacijos; (0) - Aplinkos apsauga (0) - Ekonomika (verslo plėtra ir investicijų pritraukimas); (0); - Socialinė apsauga; (0). (0)	(0) (+2) (ilgalaikis)
Bendras poveikis teritorijos vystymosi darnai, veiklos sritims		(0) (+3) (ilgalaikis)

3.2. Poveikis ekonominei aplinkai

Lentelė 2. Bendrojo plano sprendinių poveikio teritorijos ekonominei aplinkai vertinimas

Galimas teigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis +3 - ženklus +2 - vidutinis +1 – nežymus 0 – neišreikštas arba nėra poveikio	Galimas neigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis -1 - nežymus -2 - vidutinis -3 – ženklus 0 – neišreikštas arba nėra poveikio	Bendras Vertinimas
Miestelio ekonominė plėtra		
- Bus sudarytos prielaidos miestelio ekonominei plėtrai (dėl aiškesnių teritorijų reglamentų); (+1) (ilgalaikis)	(0)	(+1) (ilgalaikis)
Pramonės, žemės ūkio ir verslo teritorijų fondas		
- Pramonės ir verslo teritorijos (dėl numatytų teritorijų gamybinėms įmonėms pietrytinėje miestelio dalyje ir galimos verslo plėtros mišraus užstatymo teritorijose) (+2); - Žemės ūkio teritorijos (dėl išsaugomų žemės ūkio paskirties teritorijų pagal Salantų regininio parko tvarkymo reglamentus) (+2); - Esamos verslo teritorijos (0). (+2) (ilgalaikis)	- Pramonės ir logistikos teritorijos (0); - Žemės ūkio teritorijos (dėl urbanizuojamų žemės ūkio paskirties teritorijų pietinėje miestelio dalyje) (-2); - Esamos verslo teritorijos (0). (-1) (ilgalaikis)	(+1) (ilgalaikis)
Gamtinių išteklių fondas		
(0)	(0)	(0)
Investicijos ir verslo plėtros sąlygos		
- Bus sudarytos prielaidos pritraukti investuotojus į turizmo infrastruktūrą; - Bus sudarytos prielaidos plėtoti verslams (dėl aiškesnių žemės naudojimo reglamentų). (+1) (ilgalaikis)	(0)	(+1) (ilgalaikis)
Poveikis valstybės ir savivaldybės biudžetams		
- Dėl tikėtinos turizmo verslo plėtros naudą gaus Skuodo r. sav. ir valstybės biudžetas; (+2) (ilgalaikis)	(0)	(+2) (ilgalaikis)
Bendras poveikis teritorijos ekonominei aplinkai		(+1) (ilgalaikis)

3.3. Poveikis socialinei aplinkai

Lentelė 3. Bendrojo plano sprendinių poveikio teritorijos socialinei aplinkai vertinimas

Galimas teigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis +3 - ženklus +2 - vidutinis +1 – nežymus 0 – neišreikštas arba nėra poveikio	Galimas neigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis -1 - nežymus -2 - vidutinis -3 – ženklus 0 – neišreikštas arba nėra poveikio	Bendras Vertinimas
Bendroji socialinė būklė ir socialiniai procesai		
- Dėl bendrojo plano teigiamo poveikio ekonominei aplinkai tikėtinas miestelio	(0)	(+3) (ilgalaikis)

Galimas teigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis +3 - ženklus +2 - vidutinis +1 – nežymus 0 – neišreikštas arba nėra poveikio	Galimas neigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis -1 - nežymus -2 - vidutinis -3 – ženklus 0 – neišreikštas arba nėra poveikio	Bendras Vertinimas
demografinės situacijos stabilizacijos išlaikymas. Demografinės situacijos stabilumas turės teigiamą įtaką švietimo sektoriui (nemažės mokinių skaičius); - Dėl tikėtino miestelio ekonominės situacijos gerėjimo (jei miestelis taps kurortine teritorija), turėtų mažėti bedarbystė, didėti gyventojų pajamos, o kartu mažėti socialinės paramos poreikis; (+3) (ilgalaikis)		
Gyventojų užimtumas		
- Dėl tikėtinos turizmo verslo plėtros ir pritraukiamų investicijų, didės darbo vietų skaičius, o kartu ir gyventojų užimtumas; (+2) (ilgalaikis)	(0)	(+2) (ilgalaikis)
Gyvenamajai aplinkai		
- Dėl bendrajame plane numatytų esamos inžinerinės infrastruktūros garinimo prioritetų, naujų inžinerinių tinklų ir susisiekimo sistemos plėtros, rekreacinių teritorijų plėtros ir pan. sprendinių tikėtinas bendras miestelio gyvenamosios aplinkos gerėjimas; (+3) (ilgalaikis)	(0)	(+3) (ilgalaikis)
Kultūra		
(0)	(0)	(0)
Sveikatos apsauga		
(0)	(0)	(0)
Visuomenės sveikata		
- Dėl bendrajame plane numatyto vandentiekio tinklų gerinimo, vandenvietės SAZ nustatymo projekto įgyvendinimo teigiamas poveikis pasireiškis ir visuomenės sveikatos aspektu; (+2) (ilgalaikis)	- Neigiamas poveikis gyventojų sveikatai dėl galimos bendroju planu numatytos infrastruktūros plėtros (vykdant statybos darbus); (-1) (trumpalaikis)	(+2) (ilgalaikis)
Socialinės grupės		
(0)	(0)	(0)
Būstas		
- Dėl numatytų gyvenamųjų teritorijų, skirtų mažaaukštei statybai, plėtros turėtų didėti bendras gyvenamasis plotas miestelyje, gerėti jo kokybė; (+3) (ilgalaikis)	- Dėl gyvenamųjų teritorijų plėtros didėjantis būstų skaičius, gali padidinti antropogeninę apkrovą aplinką susijusią su didesniu nuotekų kiekiu, vandens sunaudojimu, atliekomis ir pan.; - Nesilaikant būstų plėtros aplinkosauginių reikalavimų miestelyje gali didėti tarša;	(+2) (ilgalaikis)

Galimas teigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis +3 - ženklus +2 - vidutinis +1 – nežymus 0 – neišreikštas arba nėra poveikio	Galimas neigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis -1 - nežymus -2 - vidutinis -3 – ženklus 0 – neišreikštas arba nėra poveikio	Bendras Vertinimas
	(-1) (ilgalaikis)	
Bendras poveikis teritorijos socialinei aplinkai		(+2) (ilgalaikis)

3.4. Poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui

Lentelė 4. Bendrojo plano sprendinių poveikio teritorijos gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui vertinimas

Galimas teigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis +3 - ženklus +2 - vidutinis +1 – nežymus 0 – neišreikštas arba nėra poveikio	Galimas neigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis -1 - nežymus -2 - vidutinis -3 – ženklus 0 – neišreikštas arba nėra poveikio	Bendras Vertinimas
Gamtinis karkasas		
- Įgyvendinus sprendinius bus užtikrinta išlikusių nepažeistų gamtinio karkaso teritorijų apsauga. (+1) (ilgalaikis)	(0)	(+1) (ilgalaikis)
Oro kokybė		
(0)	(0)	(0)
Vandens kokybė		
- Įgyvendinus sprendinius bus užtikrinta buitinių nuotekų tinklų plėtra, mažinama gruntinių vandenių ir paviršinių vandens telkinių taršos rizika; - Įgyvendinus sprendinius bus užtikrinta vandens tiekimo tinklų plėtra, o taip pat ir tiekiamo vandens kokybė didesniajam miestelio gyventojų skaičiui. (+2) (ilgalaikis)	(0)	(+2) (ilgalaikis)
Dirvožemis ir žemės ūkio naudos		
- Įgyvendinus sprendinius bus užtikrinta buitinių nuotekų tinklų plėtra, mažinama dirvožemio tarša buitinėmis nuotekomis iš individualių buitinių nuotekų surinkimo sistemų. (+2) (ilgalaikis)	- Dėl planuojamos gyvenamųjų teritorijų plėtros sumažės žemės ūkio naudmenų plotai. (-2) (ilgalaikis)	(0)
Biologinė įvairovė		
(0)	(0)	(0)
Saugomos teritorijos ir gamtos vertybės		
- Bendrojo plano sprendiniais bus užtikrintas ir	(0)	(+3)

Galimas teigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis +3 - ženklus +2 - vidutinis +1 – nežymus 0 – neišreikštas arba nėra poveikio	Galimas neigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis -1 - nežymus -2 - vidutinis -3 – ženklus 0 – neišreikštas arba nėra poveikio	Bendras Vertinimas
saugomos teritorijos – Salantų regiono parko tvarkymo reglamentų įgyvendinimas. (+3) (ilgalaikis)		(ilgalaikis)
Rekreacinė aplinka		
- Bendrojo plano sprendiniais numatyta rekreacinių teritorijų plėtra šalia Mosėdžio tvenkinių; - Bendrajame plane numatytos prielaidos Mosėdį plėtoti kaip kurortinę teritoriją. (+3) (ilgalaikis)	(0)	(+3) (ilgalaikis)
Kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra ir estetinė kokybė		
- Bus išsaugomi esami miestelio želdynai, užtikrinant miestelio kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą; - Bus išsaugomas istoriškai susiformavęs miestelio pastatų aukštingumas. (+2) (ilgalaikis)	(0)	(+2) (ilgalaikis)
Kultūros paveldo objektai		
- Bus užtikrinta kultūros paveldo objektų miestelyje apsauga (numatant konservacinę kultūros paveldo objektų teritorijų paskirtį); - Bendrojo plano sprendiniai siūlo kultūros paveldo objektus išsaugoti juos naudojant, tinkamai pritaikant jį viešajam pažinimui ir naudojimui, kultūriniam turizmui. (+2) (ilgalaikis)	(0)	(+2) (ilgalaikis)
Bendras poveikis teritorijos gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui		(+2) (ilgalaikis)

3.5. Poveikis krašto apsaugai ir kitoms sritims susijusioms su nacionaliniu saugumu

Lentelė 5. Bendrojo plano sprendinių poveikio krašto apsaugai ir kitoms sritims, susijusioms su nacionaliniu saugumu, vertinimas

Galimas teigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis +3 - ženklus +2 - vidutinis +1 – nežymus 0 – neišreikštas arba nėra poveikio	Galimas neigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis -1 - nežymus -2 - vidutinis -3 – ženklus 0 – neišreikštas arba nėra poveikio	Bendras Vertinimas
Oro erdvės stebėjimas ir kontrolė		

Galimas teigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis +3 - ženklus +2 - vidutinis +1 - nežymus 0 – neišreikštas arba nėra poveikio	Galimas neigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis -1 - nežymus -2 - vidutinis -3 – ženklus 0 – neišreikštas arba nėra poveikio	Bendras Vertinimas
(0)	(0)	(0)
Valstybės mobilizacijos užduotys		
(0)	(0)	(0)
Valstybės sienų apsauga		
(0)	(0)	(0)
Ekstremalių situacijų valdymas		
(0)	(0)	(0)
Bendras poveikis krašto apsaugai ir kitoms sritims, susijusioms su nacionaliniu saugumu		(0)

4. PRIEMONĖS BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ NEIGIAMAM POVEIKIUI SUMAŽINTI AR PAŠALINTI

Tikėtinas Mosėdžio miestelio bendrojo plano sprendinių neigiamas poveikis yra labiausiai susijęs su žemės ūkio naudmenų mažėjimu, galima didesne antropogenine apkrova dėl plėtojamų naujų gyvenamųjų teritorijų, o taip pat trumpalaikiu poveikiu aplinkai (triukšmas, dulkės ir pan.) vykdant statybos darbus, t.y. plėtojant bendrajame plane numatytą infrastruktūrą. Tad norint išvengti neigiamo Mosėdžio miestelio bendrojo plano įgyvendinimo poveikio arba jį sumažinti, reikalinga imtis tokių priemonių:

1. Numatyti bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo etapiškumą ir jo laikytis, įvykdyti miestelio administracinių ribų pakeitimus;
2. Nuosekliai laikytis bendrojo plano sprendinių, rengiant atskirų miestelio teritorijų detaliuosius ar specialiuosius planus;
3. Derinti urbanizuojamų teritorijų plėtrą su inžinerinės infrastruktūros plėtra, t.y. esamose urbanizuotose teritorijose plėtoti, o taip pat naujai vystomose gyvenamosios paskirties teritorijose įrengti reikalingas inžinerines komunikacijas bei jas prijungti prie centralizuotų miestelio sistemų;
4. Įgyvendinant inžinerinės infrastruktūros dalies sprendinius, taikyti mažiausiai kenkiančias aplinkai technologijas, laikytis statybos darbų vykdymo reikalavimo (darbų saugos, triukšmo, kitos fizinės taršos atžvilgiu), tinkamai informuoti apie tai visuomenę;
5. Sutvarkyti esamas miestelio želdynų teritorijas pritaikyti, jas pritaikyti visuomenės bei rekreaciniams poreikiams;
6. Saugoti kultūros paveldo vertybes, jų teritorijas plėtoti laikantis tausojančio naudojimo principų;

7. Saugoti gamtos vertybes, nepažeistus gamtinio karkaso elementus, laikytis Salantų regioninio parko tvarkymo reikalavimų ir su tuo susijusių bendrojo plano sprendinių reikalavimų.

Mosėdžio miestelio bendrojo plano sprendiniuose numatomas racionalus ir darnus naujai urbanizuojamų teritorijų išplanavimas ir senųjų urbanizuotų teritorijų tvarkymas siekiant kompensuoti galimas įvairias neigiamas bendrojo plano pasekmes.

5. STEBĖSENOS PRIEMONĖS

Patvirtinus Mosėdžio miestelio bendrąjį planą, Skuodo rajono savivaldybės administracijos direktorius ir kitos savivaldybei pavaldžios institucijos privalo vykdyti sprendinių įgyvendinimo stebėseną (monitoringą), priežiūrą ir kontrolę. Sprendinių įgyvendinimo stebėsenos priemonės:

- rengiama bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo programa, nustatomas investicijų poreikis;
- analizuojama teritorijų planavimo duomenų banke sukaupta informacija;
- formuojant rajono savivaldybės biudžetą, teikiami pasiūlymai dėl bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo;
- stebimi ekonominio potencialo, ūkinės veiklos, infrastruktūros, nekilnojamojo turto rinkos raidos pokyčiai;
- nustatyta tvarka vykdoma gamtos ir kultūros paveldo objektų išsaugojimo priežiūra;
- analizuojami urbanistinės plėtros ir inžinerinės infrastruktūros pokyčiai;
- analizuojami sveikatos apsaugos ir socialinės rūpybos infrastruktūros bei jų sąlygų pokyčiai;
- vykdoma kultūros ir švietimo infrastruktūros duomenų informacijos analizė;
- analizuojamos kitos pagrindinės ekonominės veiklos sąlygos ir aplinkos kokybę lemiantys faktoriai.

Mosėdžio miestelio bendrojo plano įgyvendinimo pasekmės bei poveikis fiksuojami vykdamas bendrą Skuodo rajono savivaldybės aplinkos monitoringą pagal paruoštą, suderintą ir patvirtintą monitoringo programą, kaip nurodyta Bendruosiuose savivaldybių aplinkos monitoringo nuostatuose.

Gamtinės aplinkos būklės ir antropogeninio poveikio jai stebėjimai turi būti vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos Aplinkos monitoringo įstatymu Nr. VIII – 529 (Žin., 2006, Nr. 57-2025) ir Valstybine aplinkos monitoringo 2011-2017 metų programa, patvirtinta 2011 m. kovo 2 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 315 (Žin., 2011, Nr. 34-1603).

Mosėdžio miestelio bendrojo plano įgyvendinimo metu, rengiant sprendiniais numatytus specialiuosius ir detaliuosius planus, taip pat rengiant investicinius, techninius ar darbo projektus, Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų nustatyta tvarka turės būti atliekami: poveikio aplinkai vertinimas, strateginis pasekmių aplinkai vertinimas, sprendinių poveikio vertinimas bei poveikio visuomenės sveikatai vertinimas.

6. SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMO LENETELĖ

1.	Teritorijų planavimo dokumento organizatorius: Skuodo rajono savivaldybės administracijos direktorius
2.	Teritorijų planavimo dokumento rengėjas: UAB „Archimetras“ ir UAB „EIP Kaunas“
3.	Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas: Mosėdžio miestelio bendrasis planas
4.	Ryšys su planuojamai teritorijai galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais: Lietuvos Respublikos bendrasis (generalinis) planas; Klaipėdos apskrities teritorijos bendrasis (generalinis) planas (Mosėdžio bendrasis planas rengimo metu yra derinamas su šiuo rengiamu apskrities bendruoju planu); Skuodo rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas; Salantų regioninio parko tvarkymo planas; Salantų regioninio parko apsaugos reglamentas.
5.	Ryšys su patvirtintais ilgalaikiais ar vidutinės trukmės strateginio planavimo dokumentais: Nacionalinė darnaus vystymosi strategija; Skuodo rajono plėtros strateginis planas.
6.	Status quo situacija: - Nenustatyti aiškūs funkciniai prioritetai, teritorijos naudojimo būdai ir pobūdžiai, galimas užstatymo intensyvumas ir aukštingumas, plėtra gali neatitikti natūraliai susiformavusių plėtros kryptų; - Iš esmės nedetalizuoti Salantų regioninio parko tvarkymo plano reikalavimai, t.y. nedetalizuota galima plėtra, neprieštaraujanti Salantų regioninio parko tvarkymo plano reglamentams; - nėra galimybės optimaliai išplėtoti miestelio inžinerinės infrastruktūros sistemas; - neįgyvendinta Klaipėdos apskrities bendrajame plane numatyta Mosėdžio urbanistinė plėtra; - dėl nepakankamai aiškaus teritorijos plėtros reglamentavimo, yra per mažai prielaidų ekonominei miestelio plėtrai, investuotojų pritraukimui; - ryškėjančios neigiamos ilgalaikės demografinės tendencijos, blogėjantys socialinės aplinkos rodikliai, nesudarytos prielaidos miestelio socialinei plėtrai; - nepakankamai gerinama gyvenamoji aplinka, rekreacinė infrastruktūra; - nevisiškai užtikrinta esamų miestelio želdynų ir gamtinio karkaso apsauga; - nesudarytos prielaidos miesteliui tapti kurortine teritorija.
7.	Tikslas, kurio siekiama įgyvendinant teritorijų planavimo sprendinius: - Suformuoti Mosėdžio miestelio teritorijos vystymo koncepciją, nustatyti teritorijos tvarkymo, naudojimo ir apsaugos prioritetus, teritorijos funkcinį zonavimą, tobulinti susiklosčiusią miestelio urbanistinę struktūrą bei tūrinę erdvinę kompoziciją; - Numatyti teritorijų gyvenimo ir aplinkos kokybę gerinančias priemones, formuoti bendro naudojimo želdynų sistemą, plėtoti inžinerinę, susisiekimo ir kitą visuomenės poreikiams tenkinti reikalingą infrastruktūrą; - Nustatyti miestelio teritorijas, kuriomis privaloma rengti ar keisti detaliuosius planus, nustatyti

	šių teritorijų naudojimo, tvarkymo, apsaugos prioritetus ir veiklos juose apribojimus; - Numatyti priemones, užtikrinančias racionalų gamtos išteklių naudojimą, kraštovaizdžio tvarkymą, ekologinę pusiausvyrą, gamtinio karkaso formavimą, gamtos ir kultūros paveldo objektų išsaugojimą; - Rezervuoti teritorijas komunikacinių koridorių ir kitų visuomenės poreikiams reikalingų objektų statybai; - Numatyti aukščio reglamentus, nustatyti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą ir/ar pobūdį, įteisinti miestelio teritorijos tvarkymo reglamentus.		
8.	Galimo sprendinių poveikio vertinimas (pateikiamas apibendrintas poveikio aprašymas ir įvertinimas): Įgyvendinti bendrojo plano sprendiniai turės teigiamą poveikį Mosėdžio teritorijos vystymosi darnai, ekonominei plėtrai, o kartu ir socialinei aplinkai. Bendrajame plane pateiktos sprendinių nuostatos taip pat turės teigiamą poveikį gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui. Įgyvendinant bendrojo plano sprendinius galimas neigiamas nežymus poveikis gamtinės aplinkos ir kraštovaizdžio atskirų komponentų srityse (poveikis susijęs su naujai urbanizuojamųjų teritorijų galima antropogenine tarša bei dėl urbanizacijos sumažėjusiomis žemės ūkio naudmenomis), tačiau apibendrintas neigiamas poveikis nepasireišk.		
	Vertinimo aspektai	Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis	Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis
	Sprendinio poveikis:		
9.	teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	Ilgalaikis, ženklus	Nenumatomas
	ekonominei aplinkai	Ilgalaikis, nežymus	Nenumatomas
	socialinei aplinkai	Ilgalaikis, vidutinis	Nenumatomas
	gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	Ilgalaikis, vidutinis	Nenumatomas
	krašto apsaugai ir kitoms sritims, susijusioms su nacionaliniu saugumu	Nenumatomas	Nenumatomas
	Siūlomos alternatyvos poveikis (atitinka <i>Status Quo</i> situacija):		
10.	teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	Nenumatomas	Ilgalaikis, vidutinis
	ekonominei aplinkai	Nenumatomas	Ilgalaikis, vidutinis
	socialinei aplinkai	Nenumatomas	Ilgalaikis, vidutinis
	gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	Nenumatomas	Nenumatomas
	krašto apsaugai ir kitoms sritims, susijusioms su nacionaliniu saugumu	Nenumatomas	Nenumatomas